

Opbouw appelbomen

Opbouw verhaal

Dit verhaal over de opbouw en vormen van appelbomen, gaat van oude bomen naar jongere bomen van 40, naar 20, naar 10 en uiteindelijk naar hele jonge.

Het gaat vooral om verschillen die in de praktijk te vinden zijn tussen opbouw met harttak of met meerdere hoogtetakken.

Hoe is de ontwikkeling, wat voor eindbeeld ontstaat er en wat zijn dus de consequenties van een bepaalde opbouw.

En ook hoe je bezig kunt zijn met een jonge boom, met een bepaald eindbeeld van een grote hoogstamboom in je achterhoofd.

Foto: Zoete renet, 80 jaar. 4 hoogtetakken met zij-etages.

Oude Bellefleur met 4 gesteltakken in de hoogte.
Let op de zijetages aan de hoogte-gesteltakken

Appel, 40 jaar weinig gesnoeid

Deze appel was voor zover bekend nooit gesnoeid.

Bolvorm met 2
hoogtetakken en daaraan
zij-etages.

Bij opknappen vooral
ladderzetten gemaakt aan
de buitenkant en
uitgedund om etages meer
licht te geven.

Vanuit de ladder is zowel
boven als onder
vruchthout aan de
buitenkant goed te zien en
te snoeien.

Appel 20 jaar, piramidevorm

Hier een appel met een sterke harttak. Er heeft zich wel hoogte ontwikkeld, maar toch zijn de 2^e en 3^e etage relatief zwak ten opzichte van de onderliggende etages. Die steken relatief te ver uit en je kunt er dus slecht bij voor snoei en pluk.

Appel met harttak, piramidemodel

Voor makkelijk en efficiënt onderhoud zijn ladderzetten belangrijk. Vanuit een ladderzet moet je alle etages kunnen snoeien en plukken.

Bij deze piramide staat de ladder bovenin dicht bij de stam. Om ook bij de onderste etages te kunnen, moeten die vaak sterk worden ingekort: zie links een tak op de 2^e etage.

Bij een bolvorm en meerdere hoogtetakken (zie hiervoor) hoef je dat bijna nooit te doen. En is de boom snel al 2-3m breder.

Gravensteiner appel.

20 jaar met harttak

Deze appelboom heeft rechts en aan voorkant links hele sterke gesteltakken op de 1^e etage naar buiten. De gesteltakken daarboven gaan sterk naar boven en concurreren met de harttak.

De harttak is niet veel sterker dan de gesteltak van de 2^e etage rechts. Die gaat ook heel sterk de hoogte in.

Al met al een vrij onevenwichtige opbouw.

Princesse Noble, 15 jaar oud

Dit is een appel waarbij de harttak zich redelijk goed heeft kunnen ontwikkelen. Maar het is een boom die wel de hoogte heeft van een appelboom (6m) , maar niet de normale breedte (5m).

Er is een model van een smalle piramide ontstaan, ipv de meer traditionele bolvorm.

Goudrenet, 15 jaar, met sterke 1^e etage en zwakke harttak/2^e etage

Opbouw appel met harttak

Hier een appel van ca 15 jaar met een opbouw met harttak. We zien een hele sterke 1^e etage van ongeveer 5 takken die in de breedte gaan en een harttak met 2^e etage die erg zwak uitgebouwd is. Geen traditionele bolvorm...

Appel 16 jaar, weinig snoei, spontane
ontwikkeling met hoogte en breedte

Bramley-appel, 14 jaar. Opbouw met 4 hoogtelijnen en daaraan zijetages. Wel nog relatief sterke/brede 1e etage

Appel 15 jaar met harttak opbouw

Hier een appel met harttak en wel voldoende hoogte.

Er is een smalle boom ontstaan, met wat relatief zwakkere onderetages.

De beperkte groei (5m hoog en 4m breed) heeft waarschijnlijk ook te maken met een zwakkere onderstam. De meeste zaailingbomen zijn dan zeker al 7m hoog en breed.

Appel 12 jaar, zwakkere onderstam
met harttak-opbouw.

Appel 12 jaar, sterke harttak en 2^e
etage, maar te zwakke 1^e etage

Appel 12 jaar opgebouwd met meerdere
hoogte-gesteltakken en veel zijetages

Appel, 10 jaar, met 5 takken in 1 etage, en met zwakke onderstam (weinig groei)

Appelboom van 10 jaar, met sterke 1^e etage en zwakke harttak en nog geen duidelijke 2^e etage

Appel 10 jaar, met harttak

Appel heeft nog wel iets van bolvorm, maar heeft toch wat zwakkere 2^e etage in vergelijking met de breedte van de 1^e etage. Zal in toekomst alleen maar meer worden. Handhaven harttak met etages betekent dan sterk terugdringen 1^e etage voor balans in de kroon.

Zoete bloemee, 10 jaar. 2 etages en
zeer sterke ontwikkeling eerste etage

Appel 10 jaar, met harttak en 2 etages:
sterke 1^e etage en weinig hoogte

Appel 10 jaar, weinig gesnoeid

Appel opgebouwd met 5 gesteltakken zonder harttak.

Ontwikkeling in de hoogte, maar ook in de breedte. Let op de zijtakken aan de hoogte-gesteltakken, die zorgen voor de breedte. Terwijl er dus geen echte eerste etage-takken zijn!

Appel 8 jaar, opgebouwd zonder harttak

Deze appel is opgebouwd met het idee van enkele gesteltakken zonder harttak: een paraplu. Daarom zijn niet zo lang geleden 2 hoogte-gesteltakken weggezaagd (zie de stompen links en rechts op de gesteltakken). Zo maak je relatief geforceerd een boom met 1 etage en zonder hoogte.

Appel 8 jaar, met 2 jaar daarvoor verwijderde harttak. Wel hoogte, maar ook veel breedte

Appelboom 6 jaar

Appel in het begin opgebouwd met een harttak (de middelste). Daarna niet meer gesnoeid. Zo te zien zijn de vier 1^e etage takken eromheen zich heel sterk aan het ontwikkelen en ontstaat er een soort bolvorm.

Appelboom 7 jaar, met harttak opgebouwd, niet meer gesnoeid

Appelboom met sterke ontwikkeling 1^e etage. Concurrentie tussen de etages. Ca 0,75 m boven de eerste zit de tweede en 0,75m daarboven een derde.

Wat nu doen? Handhaven harttak: dan tweede etage ertussen uit, want concurrerend met eerste. Maar dan hou je wel een zwakke harttak met nieuwe tweede (nu derde) etage over.

Topazappel 7 jaar oud

Hier zie je een appel met harttak.

Tegelijkertijd zie je dat de eerste etagetakken links en rechts bijna net zo sterk zijn als de harttak zelf en dat zeker de tak aan de rechterkant zich al heel sterk heeft ontwikkeld en dat die ver uitsteekt, zeker in vergelijking met de 2^e etage op de harttak.

Appel 7 jaar, weinig gesnoeid (veel takken),
maar wel groei in zowel hoogte als breedte

Groninger Kroon, 6 jaar, met harttakopbouw: brede piramide

Appel 7 jaar, harttakopbouw, zeer sterke ontwikkeling eerste etage

Appel 7 jaar zonder harttak

Je ziet hier een appel met meerdere gesteltakken de hoogte in. En aan die gesteltakken al snel zijtakken die nu een duidelijke eerste etage gaan vormen.

Goede hoogtegroeï en dus een echte bolvorm.

Appel 5 jaar

Appel weinig gesnoeid, sterke eerste etage. Tweede etage daarboven gaat in de weg zitten, dus wegsnoeien.

Maar dan blijft er bij handhaving harttak, een zeer zwakke bovenetage over in vergelijking met de eerste etage.

Appel 5 jaar met 3 hoogte-takken,
maar relatief toch wel sterke 1^e etage.

Appel 4 jaar met 2 hoogtetakken.

Hier begonnen met 2
hoogtelijnen, maar de
rechter heeft zich al
gesplitst. De 2 eerste
etagetakken ontwikkelen
zich echter ook sterk en
daar moet al geforceerd
de hoogte worden
weggeknipt om ze naar
buiten te dwingen. Verder
ook al zijtakken aan de
hoogtelijnen die zorgen
voor groei in breedte
(maken ook een 1^e etage).

Appel met 4jarige kroon

Opbouw met 3
gesteltakken in de
hoogte. Aan die
gesteltakken zitten
nu al zijtakken die
kunnen uitgroeien
tot zij-etages voor
bijvoorbeeld een
eerste etage.

Sterappel 5 jaar oud

Hier en daar staat in cursusmappen/boeken dat juist een steile groeier zoals sterappel een harttak nodig heeft.

Maar je ziet hier dat de boom zich zonder harttak in hoogte en breedte goed ontwikkelt. Met harttak krijg je snel 2 probleemsituaties: of de 1^e etage gaat binnen een paar jaar concurreren met de harttak of het blijft een hele smalle boom.

Appel met 4 jarige kroon

Hier een appel met veel keuze en groei in hoogte en breedte: je hebt in het midden 3 hoogtetakken en daaraan ook al wat zijtakken die wellicht een 1^e etage kunnen vormen. Daaronder 4 takken die een 1^e etage kunnen vormen. Maar ze hadden al sterk de neiging naar boven te gaan, dus ze zijn al op een zijtak naar buiten geknipt (zie de 2 takken rechts).

Appel met 3 jarige kroon en duidelijke harttak

Hier zie je een appel met een duidelijke harttak. Dus denk je: handhaven. En verder uitbouwen....

Maar een appel heeft geen dominantie in zijn harttak, en dus zullen de 1^e etage-takken die nu al relatief sterk zijn, binnen enkele jaren de harttak al hebben ingehaald.

Appel met 3-jarige kroon

Bij deze appel was de harttak verwijderd. Hoewel de gesteltakken in eerste instantie niet zo steil staan, zie je wel dat ze omhoog gaan. En tegelijkertijd zie ook al zijtakken ontstaan waaruit een eerste etage kan ontstaan.

Op de laatste dia zie je een hele jonge boom.

En dan moet je nog eens naar de eerste dia's kijken. Zo kan die boom eruit gaan zien over ca. 60 jaar.

Laat de boom maar vooral groeien, met veel takken, in hoogte en breedte.....